

Historieglimt 86

Tutu besøker Lade og Lademoen

Presten Ola T. Lånke var en av dem som tok imot Tutu da han besøkte bydelen vår i 1985. Desmond Mpilo Tutu, født 1931, var anglikansk erkebiskop av Cape Town og en modig, kunnskapsrik og utrolig festlig mann. Lånke forteller slik om besøket:

«Vi finner ikke ord. Nei, vi må bare innrømme at vi har vanskelig for å kunne beskrive den opplevelsen det var å møte ham, fredsprisvinneren, Desmond Tutu. Mannen som maktet det ingen andre vi vet om har maktet; i løpet av bare noen få dager å få et helt folk i tale. Han klarte det. Med sin hjertevarme og sin utstråling og med sitt enkle, men gripende budskap vant han det norske folks hjerter. Budskapet om at alle mennesker er skapt i Guds bilde som likeverdige, har så lett for å bli en dogmepreget floskel som vi bare hører uten likevel å høre det. Slik ble det ikke da Tutu talte. Ordene ble liksom nye, mer ekte og gripende enn noen gang. De kom fra en mann som mer enn noen har fått erfare at nettopp dette er den minst selvfølgelige av alle sannheter. Tutu kommer fra et land der ulikeverd og raseskille er satt i system og forsvares ved hjelp av fengsling, tortur og maktmisbruk. Et samfunn der mennesker tvangsforflyttes og familier oppsplittes i elleve av årets tolv måneder fordi de har en annen hudfarge enn den herskende befolkningsgruppe.

Med sitt kristne engasjement, sitt sterke budskap og sitt sjeldne publikumstekke er Tutu både en profet og et symbol, ikke bare for den svarte befolkning i Sør-Afrika, men for oss alle. En ny Martin Luther King. Så er også Tutus kamp vår kamp, fordi vi alle er like høyt elsket av den samme Gud, og fordi vi er mennesker på den samme klode. Tutu vant fredsprisen og han vant oss. Måtte vi aldri glemme de svartes kamp i Sør-Afrika, og måtte vi aktivt fortsette å støtte tiltak som kan bidra til en forandring både i dette landet og i andre land der menneskeverdet krenkes.

At en fredsprisvinner er en ettertraktet og uhyre interessant person fikk vi i høyeste grad være vitne til i dagene før jul. For Desmond Tutu antar vi dette var både oppmuntrende og fremfor alt nyttig. Både oppbudet av journalister fra hele verdenspressen, folketilstrømningen og ikke minst møtet med de mange statssjefer og toppledere måtte virke fremmende for den sak Tutu representerer. Vi tror fredsprisvinneren satte pris på møtet både med Ronald Reagan, Olof Palme, Kong Olav, Kåre Willoch og senere Edward Kennedy. Når det samtidig falt seg slik at også en del personer fra Lademoen og Ladehalvøya menigheter kom i hans vei, er vi beskjedne nok til å tro at gleden først og fremst var på vår side. Men Tutu hilste, kysset og klemte som om han så en statssjef i hver eneste av oss.

Aldri har vi vært så stolte over at Olavsgården ligger i Lademoen. For der bodde han sammen med sitt følge, og Lademoens presteskap var invitert til å

spise frokost sammen med dem den morgenen de ankom. Som om det ikke var nok, skjedde det at han fant å ville besøke oss i vårt eget hus, Kirkelig Aktivitetssenter på Lade, utpå formiddagen den samme dag. Foranledningen var som følger: Den gjæve arrangementskomité i Trondheim hadde bestemt at Tutu måtte se Ringve museum, for så vidt ikke noen dum tanke. Dermed kunne det ligge an til en liten enkel kafferast hos oss i storstua på Lade, før han inntok gågaten på Nordre, mente de. Nå viste det seg at man hadde forregnet seg noe. Tutu og hans venner var nemlig slitne og svært trette etter en hard uke og nattens togreise. De ville heller sove enn å betrakte de gamle og ellers severdige klenodier på Ringve. Men en kopp kaffe etter to-tre timers hvile og i godt selskap selvsagt, kunne heller ikke en Tutu forsmå. Så kom de da, hele følget og komiteen med vår egen biskop, fylkesmann og fylkesordfører i spissen.

I Kirkelig Aktivitetssentret hadde noen av menighetens dyktige damer dekket nydelig kaffebord og gjort i stand. Res. kap. Lånke ledet, ønsket velkommen og fortalte kort om stedet og menigheten. Sjarmerende Leu fra Vietnam sang seg inn i alles hjerter med sine to sanger "Effata" og "Glade jul" (begge på vietnamesisk). Afrikanerne viste tydelig også at de satte pris på innslaget. Sokneprest Sørensen overrakte en miniatyrutgave i sølv av Domkapitlets segl fra 1200-tallet som et minne fra besøket hos oss, ledsaget av noen muntre ord. Hvoretter Tutu selv tok ordet for å takke og hilse fra sitt folk. Den afrikanske gruppen kvitterte med fantastisk sang.

Endelig var det kaffeservering. Spesielt vil vi framheve den flotte valnøttkaken som kokkeskolens kjøkken hadde laget for anledningen og gitt til dette arrangementet. Den største og fineste vi har sett. De vordende kokker med lærere skal ha all ære av den. Kanskje det mest fantastiske av alt: På marsipanlokket var hele Frans av Asissis bønn skrevet på engelsk. Kaken vakte alles beundring. Tutu med følge tok oppstilling i en halvsirkel rundt kaken mens vår kjære "ett-åring" Janicke leste bønnen som bordbønn. Den kaken glemmer selv ikke Tutu. Mens vi spiste fikk vi vite av Tutus hustru at nettopp den bønnen bad Desmond hver morgen før han begynte dagen. Enkel kafferast, sa vi. Jo, det ble mer enn det. For oss ble det et minne for livet, og for vår menighet en historisk dag. Bare så synd at opplegget ikke ga anledning til å la flere få være til stede, men slik var det nå engang ikke lagt opp. Om anledningen skulle bys tar vi gjerne imot flere fredsprisvinnere.»